

Kino

Ariston Danes zaprt
Eden 16.00 «Shmings». Prepovedan mladini pod 14. letom.
Ritiz 16.30-22.15 «Il bisbetico domato». A. Celentano, O. Muti. Barvni film.
Excelsior 16.00 «Io e Caterina». A. Sordi. Barvni film za vsakogar.
Grattacielo 16.00-22.00 «Biancaneve e i sette nani». Risani film.
Fenice 16.00 «Fantozzi contro tutti». Paolo Villaggio. Barvni film.
Aurora 15.30 «Superman II».
Cristallo 16.00 «Gocce di sangue bagnate di sesso». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Vittorio Veneto 16.00 «Intrepid». David Niven, Michel York. Barvni film.
Capitol 15.30 «L'aereo più pazzo del mondo».
Moderno 16.00-22.00 «Verso il sud». Jack Nicholson. Barvni film.
Lumiere 16.30 «Controrapina». Lee Wancneff. Barvni film.

Gledališča

SSG
Slovensko stalno gledališče iz Trsta bo jutri, 16. januarja, ob 19. uri gostovalo v Ilirski Bistrici s kishonovim delom «Bil je škrlane».

ROSSETTI
Danes ob 20.30 (red prost) bo na sporedu Gogoljev «Revizor» v uprizoritvi Ljudskega gledališča iz Rima. V abonmaju odrezek št. 4.

Na pobudo gledališča Verdi bo ob prihodnje srede dalje v kinu Cristallo v UL. Goričlandu nov ciklus baletnih predstav, namenjenih osnovnim in srednjim šolam tržaške pokrajine. Predstave bodo brezplačne, šole pa se lahko prijavijo pri tiskovnem uradu Verdievega gledališča. Nastopil bo balet Verdievega gledališča pod vodstvom koreografa Flavio Bematija, kot so lista pa hosta nastopila Vesna Butorac iz zagrebške Opere in Tucio Rigano iz rimskega Teatro dell'Opera.

Kulturni dom
ZORA TAVCAR
AJ, KAJ RIBIČ JE UJEL
MLADINSKA IGRA
režija SERGEJ VERČ
Ponovitev:
danes, 15. t.m., ob 10. uri in
jutri, 16. t.m., ob 10. uri.

KD IGO GRUDEN
prireja
v soboto, 17. januarja, ob 20.30
v prosvetni dvorani v Nabrežini

KONCERT
DEKLISKEGA OKTETA
GIMNAZIJE KOPER
Vijudno vabljeni!

MLADINSKI
KROZEK
TRST
Glasbeni večeri
mladinskega krožka
2. srečanje posvečeno

ANGLJSKI ROCK
GLASBI V 70. LETIH
(glasba-plošče, spremna beseda)
Danes, 15. januarja, ob 20. uri
v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv.
Franciška 20/II.

Moski pevski zbor
«VALENTIN VODNIK»
DOLINA
vabi
vse svoje člane na vsakoletni

REDNI OBČNI ZBOR,
ki bo danes, 15. januarja 1981,
ob 21. uri v društvenih prostorih
s sledečim dnevnim redom:

1. Predsedniško poročilo
2. Dirigentovo poročilo
3. Blagajniško poročilo
4. Diskusija o opravljenem delu
5. Razno

Obzor
Danes, 15. januarja 1981, ob 20. uri redni občni zbor.

SPD Tabor — Opčine sklicuje za petek, 23. t.m., ob 20. uri redni občni zbor.

Ob 25. obletnici poroke predsednika
ing. JORDANA ZAHARJA
in soproge
VESNE
jima želi obilo zdravja in mnogo uspeha v nadaljnjem skupnem življenju
KD Slovenec

Danes slavi srebrno poroko naša draga
VESNA in JORDAN ZAHAR
Prisrčno jima čestitajo in želijo, da bi zdravja in zadovoljna preživelata še mnogo let v miru in ljubezni med nami sin David, hči Alenka z družino in vsi sorodniki ter družine: Roje, Zahar, Dilli, Gabrovac in Boneta.

Prosveta
SPD Tabor — Opčine sklicuje za petek, 23. t.m., ob 20. uri redni občni zbor.

Ob 25. obletnici poroke predsednika
ing. JORDANA ZAHARJA
in soproge
VESNE
jima želi obilo zdravja in mnogo uspeha v nadaljnjem skupnem življenju
KD Slovenec

Ob 25. obletnici poroke predsednika
ing. JORDANA ZAHARJA
in soproge
VESNE
jima želi obilo zdravja in mnogo uspeha v nadaljnjem skupnem življenju
KD Slovenec

Ob 25. obletnici poroke predsednika
ing. JORDANA ZAHARJA
in soproge
VESNE
jima želi obilo zdravja in mnogo uspeha v nadaljnjem skupnem življenju
KD Slovenec

Ob 25. obletnici poroke predsednika
ing. JORDANA ZAHARJA
in soproge
VESNE
jima želi obilo zdravja in mnogo uspeha v nadaljnjem skupnem življenju
KD Slovenec

Združenje aktivistov osvobodilnega gibanja na Tržaškem ozemlju

skupno z
odborom Zveze vojnih invalidov NOV
prireja dne 17. januarja 1981 ob 18. uri v mali dvorani Kulturnega doma v Trstu, Ul. Petronio 4
srečanje s tovarišem Janezom Vipotnikom, predsednikom republiškega odbora Zveze, združenj borcev NOV SRS in s tovarišem Rudolfom Hribnikom - Svarnikom, generalpolkovnikom in narodnim herojem, ki bosta predstavila svoji najnovejši knjigi iz literature NOB.
Nastopil bo tudi pevski zbor «F. Venturini» od Domja pri Trstu.
Pokrajinski odbor VZPI - ANPI se pridružuje iniciativi obeh organizacij in vabi svoje člane, da se večera polnoštevno udeležijo.

Vijudno vabljeni

NAROCNINA ZA PRIMORSKI DNEVNIK ZA LETO 1981

Celoletna 49.000 lir
Polletna 35.000 lir
Mesečna 7.000 lir

Celoletna naročnina za PRIMORSKI DNEVNIK 49.000 lir velja za tiste, ki jo poravnajo do 30. aprila. Po tem datumu bo celoletna naročnina znašala 84.000 lir.
Vsem naročnikom bomo še naprej nudili brezplačno MALE OGLASE in ČISTITKE.
Vsi, ki bodo poravnali naročnino do 28. februarja 1981, bodo udeleženi pri tradicionalnem nagradnem teženju.

NAROCNINE SPREJEMAJO:

Uprava: Trst, Ul. Montecchi 5 - Tel. 794672
Uprava: Gorica, Drev. XXIV maja 1 - Tel. 83382
Raznašalec Primorskega dnevnika
Pošta: Tekoči račun ZTT 11/5374
Tržaška kreditna banka: Tek. račun št. 192

NARODNA IN STUDJSKA KNJIZNICA ODESK ZA ZGODOVINO

obvešča, da je razstava

UTRINKI IZ ZGODOVINE SLOVENSKEGA SOLSTVA NA TRŽASKEM 1846 - 1945

odprta do 31. januarja 1981 v Kulturnem domu v Trstu vsak dan: od 8.30 do 12.30.

DACIA MARAINI
ZENSKI
NA POZEDELJU
(enodejanka)

Jutri, 16. januarja, ob 20.30
v Prosvetnem domu na Opčini
in v nedeljo, 18. januarja, ob 17.
uri v Kulturnem domu v Trstu.

Danes praznuje 70. rojstni dan
JOSIP STURMAN - SLAVKO
Se na mnoga zdravja in uspešna leta mu kličemo
Elko in Ervina z družino

Ob 25. obletnici poroke predsednika
ing. JORDANA ZAHARJA
in soproge
VESNE
jima želi obilo zdravja in mnogo uspeha v nadaljnjem skupnem življenju
KD Slovenec

Ob 25. obletnici poroke predsednika
ing. JORDANA ZAHARJA
in soproge
VESNE
jima želi obilo zdravja in mnogo uspeha v nadaljnjem skupnem življenju
KD Slovenec

Ob 25. obletnici poroke predsednika
ing. JORDANA ZAHARJA
in soproge
VESNE
jima želi obilo zdravja in mnogo uspeha v nadaljnjem skupnem življenju
KD Slovenec

Ob 25. obletnici poroke predsednika
ing. JORDANA ZAHARJA
in soproge
VESNE
jima želi obilo zdravja in mnogo uspeha v nadaljnjem skupnem življenju
KD Slovenec

Ob 25. obletnici poroke predsednika
ing. JORDANA ZAHARJA
in soproge
VESNE
jima želi obilo zdravja in mnogo uspeha v nadaljnjem skupnem življenju
KD Slovenec

Ob 25. obletnici poroke predsednika
ing. JORDANA ZAHARJA
in soproge
VESNE
jima želi obilo zdravja in mnogo uspeha v nadaljnjem skupnem življenju
KD Slovenec

Ob 25. obletnici poroke predsednika
ing. JORDANA ZAHARJA
in soproge
VESNE
jima želi obilo zdravja in mnogo uspeha v nadaljnjem skupnem življenju
KD Slovenec

Ob 25. obletnici poroke predsednika
ing. JORDANA ZAHARJA
in soproge
VESNE
jima želi obilo zdravja in mnogo uspeha v nadaljnjem skupnem življenju
KD Slovenec

Ob 25. obletnici poroke predsednika
ing. JORDANA ZAHARJA
in soproge
VESNE
jima želi obilo zdravja in mnogo uspeha v nadaljnjem skupnem življenju
KD Slovenec

Ob 25. obletnici poroke predsednika
ing. JORDANA ZAHARJA
in soproge
VESNE
jima želi obilo zdravja in mnogo uspeha v nadaljnjem skupnem življenju
KD Slovenec

Ob 25. obletnici poroke predsednika
ing. JORDANA ZAHARJA
in soproge
VESNE
jima želi obilo zdravja in mnogo uspeha v nadaljnjem skupnem življenju
KD Slovenec

Ob 25. obletnici poroke predsednika
ing. JORDANA ZAHARJA
in soproge
VESNE
jima želi obilo zdravja in mnogo uspeha v nadaljnjem skupnem življenju
KD Slovenec

Ob 25. obletnici poroke predsednika
ing. JORDANA ZAHARJA
in soproge
VESNE
jima želi obilo zdravja in mnogo uspeha v nadaljnjem skupnem življenju
KD Slovenec

Ob 25. obletnici poroke predsednika
ing. JORDANA ZAHARJA
in soproge
VESNE
jima želi obilo zdravja in mnogo uspeha v nadaljnjem skupnem življenju
KD Slovenec

DODATNO BREME V DRUŽINSKEM PRORAČUNU

Po novem tudi davek za kanalizacijo in čiščenje odplak iz gospodinjstev

Poleg cene vode bo treba plačati še 16 oziroma 32 lir za kubični meter vode kot davek za priključek na javno kanalizacijo oziroma za čiščenje odplak

Novo breme v družinskem proračunu se obeta na osnovi najnovejših zakonskih določil. Poleg določanja cene vode (ponekod bodo prilagodili tudi to), bodo porabniki plačevali tudi dodatno takso za priključek na javno kanalizacijo, v krajih, kjer že delujejo čistilne naprave za odplake, pa se dodano takso za to vrsto storitve. Vse v smislu zakona št. 319 z dne 10. maja 1976 o varstvu voda, ki se doslej ni izvajal, katerega veljavnost ga znova potrjuje zakonski dekret št. 901 z dne 30. decembra lani, glede priprave in usklajevanja proračunov krajevnih ustanov v letu 1981.

Omenjeni dekret namreč določa, da morajo občine, ki imajo urejeno

kanalizacijo, izterjati od porabnikov vode, ne glede če se ti oskrbujejo iz javnega vodovoda ali drugih virov, posebno takso za priključek na kanalizacijo, v kolikor pa je v kraju tudi prečiševalna naprava, tudi dodatno takso.

Zakon določa višino takse: 20 lir za vsak kubični meter vode za priključek na kanalizacijo in dodatnih 20 lir, če je kanalizacija priključena na prečiševalno postajo.

Davek se obračunava na 80 odstotkov porabljene vode, izkupiček pa gre v korist občinske blaginje.

Računi za vodo bodo torej v prihodnjih mesecih kar precej višji tudi na področju Gorice. Posebno velja to za tiste pet tisoč porabnikov, ki imajo priključke na javno kanalizacijo, ki se izteka v čistilno napravo pri Sovodnjih. Doplačati bodo morali, poleg cene vode, še 32 lir po kubični za kanalizacijo, oziroma čiščenje vode. To po pomenu okrog 50 odstotkov več kakor doslej.

Minimalna cena vode za potrebe gospodinjstva v Gorici znaša namreč 60 lir za vsak kubični meter. To velja za porabo do 16 kubičnih metrov v dvomesečju. Za večjo porabo je voda kajpak dražja, saj je treba za nadaljnjih 24 kubičnih me-

trov plačati 90 lir, za porabo preko 40 kubičnih metrov pa kar 130 lir. Poprečna dvomesečna poraba v gospodinjstvu v Gorici se giblje okrog 25 kubičnih metrov.

Če bodo porabniki prešli na dom dva ločena računa, enega za vodo, drugega za odplake, ni znano, kajti na občini, oziroma pri občinskem podjetju se o tehnični rešitvi še pogovarjajo, najbrž se bodo odločili za en sam račun. Vsekakor bodo morali zadevo rešiti v razmeroma kratkem času.

Prav tako se te dni pogovarjajo o poviški cene električne energije v takem letu. Občine imajo namreč možnost, da uvedejo 10 lir poviška na kilovatro uro za porabo preko 75 kilovatro mesečno. To samo za gospodinjstva.

Na območju goriske občine bi ta povišek navrgel okrog 150 milijonov lir. Razmeroma omejen znesek, ki pa občinski upravi, v kolikor bi se odločila za povišek cene elektrike, predvsem pa možnost najetja posojil pri bančnih zavodih.

Menda bodo Goričani deležni tudi tega dodatnega finančnega bremena. Vsekakor bo končno odločitev glede tega moral sprejeti, od 31. t.m., občinski svet.

ČUDNO SE SLIŠI, DA JE TEMPERATURA PRENIZKA

Včeraj so dijaki tržavskega zavoda zapustili šolo zaradi prehudega mraza

V torek so v tej šoli zabeležili samo 9 stopinj - Po dobne težave tudi v drugih šolah na področju občine

S kurjavo v goriskih šolah je letos križ. V začetku letošnjega šolskega leta je skrb za vzdrževanje kurilnih naprav v vseh občinskih stavbah v Gorici prevzelo neko tržaško podjetje, ki skrbi tudi za dobavo kurilnega olja vsem tem stavbam. Ker je mraz pritisnil prav v začetku šolskega leta in so bile že takrat pomankljivosti, so o tem že govorili svoj čas v goriskem občinskem svetu in odborniki so povedali, da ni bilo moč v Gorici najti podjetja, ki bi skrbelo za vzdrževanje šolskih šol, pa ni so baje po novih pravih pristojni, da skrbijo za ogrevanje in za vzdrževanje naprav.

Po začetnih težavah so bile stvari urejene nekaj časa, sedaj pa smo se spet znašli v težavah. Pred nekaj dnevi so profesorji poslali domov dijake novega poslopja nižje srednje šole v Lečniku. Mlad je bil tudi v osnovnošolskih poslopih v ulicah Leopardi in Cappella.

Včeraj pa ni bilo pouka v sloven-

skem trgovskem zavodu «Vian Camara» v Ulici Vittorio Veneta. Že nekaj dni, od prejšnjega petka, je bilo v stavbi precej mrzlo. Ravna telstvo je že konec prejšnjega tedna sporočilo nevarnost občinski uprave, obvestilo so ponovili v ponedeljek, a rezultatov ni bilo, kajti tržaško podjetje zavrača krivdo na občino, ta pa na podjetje. V torek zjutraj, ko so prišli v šolo, je bilo v učilnicah komaj 9 stopinj. Kljub temu so profesorji in dijaki vzdržali v šoli. Včeraj pa so dijaki in profesorji zapustili šolo, v njej je temperatura dosegla 13 stopinj, premalo za normalni pouk. Včeraj zjutraj je delegacija dijakov, profesorjev in staršev šla na župarstvo. Župana niso dobili, kasneje je ta obljubil, da jih bo sprejel danes zjutraj.

Dr. France Avén
gost SPD Gorica

V okviru tradicionalnih planinskih večerov je Slovensko planinsko društvo tokrat povabilo v goste dr. Franceta Avčiča, priznanega strokovnjaka s področja elektrotehnike in planince, lovca in vztrajnega zagovornika najustojne obratne narave, avtorja knjige Kjer tišina šepeta, ki je oktobra lani doživela že četrto izdajo. To knjigo, zbirko čudovitih krajskih zapisov o doživljanju v gorah, o lovu, razmišljanju o človeku in gorah, bo društvo predstavilo na planinskem večeru v sredo, 21. t.m., ob 20.30 v predavalnici v Ulici Della Croce 3.

Iz omenjene knjige bo nekaj najbolj značilnih odlomkov prebral igralec Stane Raztresen, nakar bo sledil prijateljski pogovor s avtorjem.

Množična manifestacija
proti terorizmu

V Trzinu bo jutri ob 18. uri javna manifestacija proti terorizmu, ki jo pripravljajo enotni antiteroristični odbor v tem kraju. V tej

Tatvina za 70 milijonov lir

Orožniki v Gradcu se ukvarjajo z nekoliko neobičajnim primerom tatvine. Iz stanovanja Anne Dettori iz Gradca, Ul. Dei Provveditori 6 (stanovanje je v stavbi hotela «Mare», ki je last 36-letne Laure Dettori), je v torek med 20. uro in 22.30 izginila vrečka z zlatinno vredno okrog 70 milijonov lir. V stanovanju živita Anna Dettori ter njena mati. Hotel je v zimski sezoni zaradi pomanjkanja prostora bil prepoln. Tako je bilo tudi v torek zvečer, ko so se v stanovanju, poleg Anne in njene matere, zadrževali še štiri druge osebe. V dnevi sobi so ves večer igrali karte. Okrog 22.30 je Anna stopila v spalnico ter zaprepadala ugotovila, da je nekdo iz skrinje izmaknil vrečko z zlatinno. Tat pa je prav tako neopazno odnesel tudi 200 tisoč lir iz ženske torbice. V toku je preiskava. Menda se tat skriva med žensko družino, ki je v torek zvečer strastno kvartala.

Neznanci vliomili
v zaprti gostilni
Pri Tinkotu v Gabrjuh

Ze drugič, v razdobju nekaj mesecev, so neznanci vliomili v prostoro nekdanje gostilne Pri Tinkotu v Gabrjuh.

DIJAKI NA OGLEDU FEIGLOVE RAZSTAVE

V knjižnici v Ulici della Croce je v teh dneh odprta razstava o življenju in delu goriskega pisatelja Damira Feigla, po katerem je knjižnica poimenovana. Zanimivo razstavo, na kateri je več kot sto eksponatov in ki je prva razstava o Damiru Feiglu in njegovem delu, si je v teh dneh ogledalo precej

ljudi. Med temi tudi številni dijaki slovenskih srednjih šol, ki so izkoristili nekaj šolskih ur tudi za ogled razstave. Keramike v palači Attoms, Na naši sliki so dijaki klasičnega liceja «Primož Trubar» med večerajšnjim ogledom razstave v slovenski knjižnici. Razstava bo odprta tudi danes in jutri, od 10.30 do 13. ure in od 16. do 19. ure ter ob istih urah tudi prihodnji teden, ob isti uri ko je odprta knjižnica. Ogledali pa si jo bodo lahko tudi tisti, ki pridejo v soboto na predstavitev knjige o Primožu Trubarju in prihodnjo sredo tisti, ki pridejo na planinsko predavanje dr. Franceta Avčiča.

Kino

Carica
VERDI 20.30 Italijanska gledališka predstava.
CORSO 17.30-22.00 «Il bisbetico domato». A. Celentano in O. Muti. Barvni film.
VITTORIA 17.30-22.00 «Le porno killers». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržiš
PRINCIPE 17.30-22.00 «La caduta degli dei».
EXCELSIOR 16.30-22.00 «Fico d'India».

Nova Gorica
in okolica
SOČA 18.00-20.00 «Roj morilca». Ameriški film.
SVOBODA 18.00-20.00 «Moč naravnih sil». Angleski film.

IZLETI
Slovensko planinsko društvo priredi 25. januarja smučarski avtobusni izlet v Cimo Sappado. Vpisovanje osebno na sedežu društva najkasneje do torka, 20. t.m., ali do oddaje razpoložljivih mest.

IZLETI
Slovensko planinsko društvo priredi 25. januarja smučarski avtobusni izlet v Cimo Sappado. Vpisovanje osebno na sedežu društva najkasneje do torka, 20. t.m., ali do oddaje razpoložljivih mest.

IZLETI
Slovensko planinsko društvo priredi 25. januarja smučarski avtobusni izlet v Cimo Sappado. Vpisovanje osebno na sedežu društva najkasneje do torka, 20. t.m., ali do oddaje razpoložljivih mest.

IZLETI
Slovensko planinsko društvo priredi 25. januarja smučarski avtobusni izlet v Cimo Sappado. Vpisovanje osebno na sedežu društva najkasneje do torka, 20. t.m., ali do oddaje razpoložljivih mest.

IZLETI
Slovensko planinsko društvo priredi 25. januarja smučarski avtobusni izlet v Cimo Sappado. Vpisovanje osebno na sedežu društva najkasneje do torka, 20. t.m., ali do oddaje razpoložljivih mest.

IZLETI
Slovensko planinsko društvo priredi 25. januarja smučarski avtobusni izlet v Cimo Sappado. Vpisovanje osebno na sedežu društva najkasneje do torka, 20. t.m., ali do oddaje razpoložljivih mest.

IZLETI
Slovensko planinsko društvo priredi 25. januarja smučarski avtobusni izlet v Cimo Sappado. Vpisovanje osebno na sedežu društva najkasneje do torka, 20. t.m., ali do oddaje razpoložljivih mest.

IZLETI
Slovensko planinsko društvo priredi 25. januarja smučarski avtobusni izlet v Cimo Sappado. Vpisovanje osebno na sedežu društva najkasneje do torka, 20. t.m., ali do oddaje razpoložljivih mest.

IZLETI
Slovensko planinsko društvo priredi 25. januarja smučarski avtobusni izlet v Cimo Sappado. Vpisovanje osebno na sedežu društva najkasneje do torka, 20. t.m., ali do oddaje razpoložljivih mest.

IZLETI
Slovensko planinsko društvo priredi 25. januarja smučarski avtobusni izlet v Cimo Sappado. Vpisovanje osebno na sedežu društva najkasneje do torka, 20. t.m., ali do oddaje razpoložljivih mest.

IZLETI
Slovensko planinsko društvo priredi 25. januarja smučarski avtobusni izlet v Cimo Sappado. Vpisovanje osebno na sedežu društva najkasneje do torka, 20. t.m., ali do oddaje razpoložljivih mest.

IZLETI
Slovensko planinsko društvo priredi 25. januarja smučarski avtobusni izlet v Cimo Sappado. Vpisovanje osebno na sedežu društva najkasneje do torka, 20. t.m., ali do oddaje razpoložljivih mest.

IZLETI
Slovensko planinsko društvo priredi 25. januarja smučarski avtobusni izlet v Cimo Sappado. Vpisovanje osebno na sedežu društva najkasneje do torka, 20. t.m., ali do oddaje razpoložljivih mest.

IZLETI
Slovensko planinsko društvo priredi 25. januarja smučarski avtobusni izlet v Cimo Sappado. Vpisovanje osebno na sedežu društva najkasneje do torka, 20. t.m., ali do oddaje razpoložljivih mest.

IZLETI
Slovensko planinsko društvo priredi 25. januarja smučarski avtobusni izlet v Cimo Sappado. Vpisovanje osebno na sedežu društva najkasneje do torka, 20. t.m., ali do oddaje razpoložljivih mest.

IZLETI
Slovensko planinsko društvo priredi 25. januarja smučarski avtobusni izlet v Cimo Sappado. Vpisovanje osebno na sedežu društva najkasneje do torka, 20. t.m., ali do oddaje razpoložljivih mest.

IZLETI
Slovensko planinsko društvo priredi 25. januarja smučarski avtobusni izlet v Cimo Sappado. Vpisovanje osebno na sedežu društva najkasneje do torka, 20. t.m., ali do oddaje razpoložljivih mest.

Včeraj - danes

Danes, CETRETEK, 15. januarja
PAVEL
Sonce vzhaja ob 7.42 in zahaja ob 16.47. — Dolžina dneva 9.05. — Luna vzhaja ob 12.56 in zahaja ob 2.17.

Jutri, PETEK, 16. januarja
TOMISLAV

Vreme včeraj: najvišja temperatura 4.9 stopinje, najnižja 3.5, ob 18. uri 3.5 stopinje, zračni tlak 1009.6 mb, usvetljenost, veter vzhodnik 7 km uro, vlaga 28-odstotna, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 7.2 stopinje.

ROUSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Deborah Boščin, Paola Muha, Stefano Starckel.

UMRLI SO: 63-letni Vittorio Furian, 81-letna Maria Mersnich vd. Pippan, 71-letni Carlo Alberti, 70-letni Giuseppe Skerlavaj, 50-letni Giuseppe Novel, 87-letni Angelo Sartoretto, 85-letni Napoleone Sorvato, 92-letna Giuseppina Slokar vd. Semec, 75-letna Giuseppina Bratačević vd. Bensa, 88-letna Giulietta Tenze, 82-letna Carolina Zarich vd. Salvi, 77-letni Angelo Santomuro,

55-letni Carlo Maurel, 79-letna Paola Franzia vd. Serri, 74-letna Rosalia Crasnic vd. Lapagna, 39-letni Graziano Sogro, 75-letni Luigi Trancanella.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20.00 do 8. ure tel. 73-267, predpriznana od 14. do 21. ure in praznična od 8. do 20. ure, tel. 68-441.

LEKARNE V OKOLICI
Boljune: tel. 228-124; Bazovica: tel.

ODLOMKI IZ NAJNOVEJŠE KNJIGE JOŽKA HUMARJA

Na svojem propagandnem potovanju je Primož Trubar bil tudi v Gorici

Ker mu goriški duhovniki niso dali na voljo svojih cerkva in prižnic, je spremenil v prižnico balkon hiše prijatelja Hanibala pl. Ečka

V našem listu smo že poročali, da sta založba Lipa v Kopru in Založništvo tržaškega tiska izdali knjigo novogoriškega avtorja Jožka Humarja z naslovom »Primož Trubar, rodoljub ilirski. Avtor bo o tem svojem delu spregovoril v soboto, 17. januarja, ob 20. uri, v predavalnici knjižnice Damira Feigla v Gorici, predstavljal pa bo prvotni novogoriški knjižnični Franceta Beška Zoltan Jan. To bo prva predstavitev te knjige v zamejstvu. Avtor bo knjigo, ki bo ta večer na razpolago, tudi podpisoval. Iz knjige poznamo nekaj odločkov iz poglavja »Propagandno potovanje po Goriškem«.

To leto sem mnogo potoval po deželi. Je zapisal Trubar septembra 1563 v pismu Ungnadu. Podatki o tem, v katere kraje in po kakšnih opravkih je potoval, niso ohranjeni. Znano je le, da je bil za veliko noč v Kamniku. Precej poročil pa govori o njegovem agitacijskem potovanju po Goriški, kamor se je napotil novembra. To potovanje je zanimivo in pomembno, ker je edino, ki ga je Trubar kot superintendent slovenske cerkve opravil izven-krajske dežele, in kaže, da ni mislil le na organizacijo krajske cerkve, temveč tudi na oblikovanje vseslovenske cerkve. Začel pa je tam, kjer je bila njegova pomoč najbolj potrebna.

Goriška grofija je bila majhna dežela na jugozahodni meji nemškega cesarstva, ki je po smrti zadnjega goriškega grofa po dedni poti pripadla Habsburžanom. To deželico so goriški grofi v prejšnjih stoletjih izgrajili iz posvetne oblasti oglejskih patriarhov. Ostala ozemlja, ki so dolga stoletja spadala pod posvetno oblast patriarhov, pa si je pri-svojila beneška republika. Benečani, ki so se steli za politične dediče oglejske države, se niso nikdar sprijaznili z dejstvom, da je del tega ozemlja pripadel Habsburžanom. Cesar Maksimilijan I. je moral vedeti dolgotrajno vojno (1568-1578), da je lahko utrdil svojo oblast v tej deželi in Trstu. Goriška, kakor tudi večina slovenskih krajev južno od Drave, pa je še vedno ostala pod cerkveno upravo oglejskih patriarhov.

Vse kaže, da so se že v začetku sedemdesetih let tudi v goriški grofiji razmere toliko spremenile, da je deželna oblast preselila v roke več ali manj odkritih protestantov in da so ji začeli misliti na organizacijo svoje cerkve. O tem so se goriški stanovništvo dogovarjali s kranjskimi in jih prosili pri tem za pomoč.

Le tako lahko razumimo, da je novembra 1563 goriški deželni glavar grof Jurij Thurn na pobudo ljubljanskega superintendenta v Gorico. Trubar pa se na večdnevno potovanje gotovo ni odpravil brez vednosti in privolitve kranjskih deželnih odbornikov.

Sredi novembra se je Trubar jahal na oškiču pojavil v Gorici.

Gorica je bila v tistem času mesteca, ki po številu prebivalstva ni bilo dosti manjše od Ljubljane, imelo okoli 4000 prebivalcev, in se je vse bolj razvijalo v pomembno trgovsko središče. Njegov prebivalstvo pa je bilo po narodnosti močno raznoliko: poleg Slovencev in Nemcev so tu živeli tudi Italijani, ki so se kot obrtniki in delavci sem priselili v veliki množici v času avstrijsko-beneške vojne.

Po vsej verjetnosti se je Trubar nastanil pri svojem znanu in prijatelju Hanibalu pl. Ečku, sorodniku kranjskih gospodov iz grada Brdo. Prosil je goriške duhovnike, da bi mu dovolili pridigati v cerkvi. Ti ga pa v cerkev niso pustili. Zato je svojo prižnico postavil kar na balkon hiše Hanibala Ečka na koncu Raštelja, kakor pravi ustno izročilo, ki se je ohranilo do današnjih dni. Z balkona Ečka

Patronat KZ - INAC svetuje

Po konvenciji da vsaka država svoj razmerni del pokojnine

VPR.: »Čeprav se nimam 60 let, bi se rad upokojil, saj sem garat vse življenje in sedaj bi rad začel čimprej uživati sadove tega dela. Vendar imam pri tem nekatere pomisleke, oziroma nekatere stvari mi niso posebej jasne, zato sem se odločil, da preko rubrike vprašam za vaše mnenje. Razen italijanske dobe pri INPS (vsega skupaj bi moralo z ojaščeno vred biti približno 29 let) imam tudi na 9 let dobe tudi v Jugoslaviji. Delal sem namreč v Bosni, nato pa sem se vrnil v domovino kar Jugoslavija mi je z odločbo priznala 9 let, ko pa sem pred nekaj leti dobil pogodbo za prižnico na INPS, sem ugotovil, da ta doba ni vključena. Kako t? Ali mi dogovor med Italijo in Jugoslavijo, da mi prenezaže tisto dobo v Italiji? Na INPS so mi nekaj razlagali, vendar nisem popolnoma razumel, kako to funkcionira. Mi lahko, prosim, razložite, če imam pogoj za upokojitev in koliko pokojnine bom približno prejel? Upam, da bo Vaš odgovor ugoden, saj sem v življenju doživel že toliko krivic, saj mi niso kot biiskemu borcu priznali tistih sedem let, ker sem v polidržavi namesto v državni službi, in še marsikaj. Na vsak način hvala za pozornost!«. J.C.

Vaša zagrenjenost je povsem utemeljena, saj so v Italiji povsem krivično priznali dokajšnje privilegije le nekaterim bivšim borcem (državnim uslužbencem), vse ostale kategorije pa ne morejo izkoristiti ugodnosti zakona 336 in so dejansko diskriminirane. Kot biiskemu borcu pa so vam prav gotovo priznali partizansko in vojaško listino kot simbolične prispevke, ki pridejo v poštev ob upokojitvi.

Ker pa uveljavljate del svoje delovne dobe v Jugoslaviji, je treba Vaš zavarovalni položaj reševati po italijansko-jugoslavski konvenciji. Ta mednarodni dogovor predvideva, da se pri uveljavljanju skupne pokojninske dobe sestojata pokojninski dobi iz obeh držav in to skupno število let mora zadostiti italijanskim uveljavljanim predpisom. Konkretno v vašem primeru pristojne italijanski pokojninski dobi 29 let še 9 let delovne dobe v Jugoslaviji, kar pomeni, da danes uveljavljate nad 38 let pokojninske dobe in se torej lahko v katerem koli trenutku odločite, da vložite na INPS prošnjo za predčasno starostno upokojitev (anzianità), ki bo sprejeta seveda pod pogojem, da niste več v rednem delovnem razmerju. Vendar pa jugo-

slavske delovne dobe ne vključijo že predhodno v italijansko dobo, temveč jo pristojno ob reševanju prošnje za pokojnino. S tega vidika ni torej nobenih težav.

Drugačno pa je vprašanje pokojninskih zneskov in odstotkov, ki bremenijo oba nosilca zavarovanja. Vsaka izmed dveh držav si namreč prevzame sorazmerni del pokojnine, ki pa odgovarja pokojninski dobi v tisti državi, pri tem pa se upoštevajo predpisi in koeficienti, ki veljajo v tisti državi. INPS bi vam torej danes likvidiral 38 odstotkov po prenehanju delovne dobe, letih (za 9 let pokojninske dobe), jugoslavski del pokojnine za omenjeno 9 letno obdobje pa vam bodo pričeli nakazovati ob dopolnitvi 60. leta starosti. Po jugoslavski zakonodaji se namreč lahko upokojijo pred 60. letom starosti bivši borci iz NOB pred 9.9.1943 oziroma zavarovanec, ki so že dosegli 40 let skupne pokojninske dobe. V vašem primeru sicer ne vemo, od katerega dne dalje so vse priznali kot borca. Možno je s 3 variante: 1. če ste borec izpred 9.9.1943, vam bo tudi Jugoslavija likvidirala vašo svoj del pokojnine; 2. v nasprotnem primeru bi lahko pričel

Trubarjevo sicer kratkotrajno delovanje na Goriškem ni ostalo brez uspeha. Protestantizem je tudi v tej deželi pridobil vedno več privrženec. Mnogi Goričani so celo od katoliških duhovnikov zahtevali, da jih obhajajo pod obema podobama. Obhajilo s kruhom in vinom pa je takrat veljalo za videz znak pripadnosti novemu nauku. Ker se je čedalje bolj kazala potreba po protestantskem duhovniku, so v 1564 deželni stanovji poklicali v Gorico pridigarja Tomaža Ostrmana. Ostrmanove pridige so Goričanom ugajale in sprejeli so ga za svojega pridigarja z letno plačo 150 goldinarjev.

Goriški duhovniki in menihi so zopet zagnali val in krlik. O Ostrmanovem delovanju so poročali v Videm generalnem vikariju Jakobu Mararicu ter pri tem navajali — po vsej verjetnosti izmisleno — da je pri obhajilu napel nekaterim navzočim ženskam z vinom, ki je ostalo v kelihu, kar je pomenilo pravo bogoskrunstvo.

Patriarh je o Trubarjevem delovanju v goriški grofiji obvestil tudi Delfina, papeževca nuncija pri dunajskem dvoru, ter mu poročal, da je Trubar pridigal tudi v italijanskem jeziku. Ta je takoj uvidel, kako nevarna utegne postati »krivoverska« propaganda, ki se na Goriškem širi v italijanskem jeziku, tudi za pripadnike beneške republike. Zato v pismu, ki ga je 20. novembra 1564 pisal beneškemu kardinalu Borromeu, opozarja na dejstvo, da je Francija ostala nevarna zaradi krivoverstva, dokler so ga širili v tujem jeziku, medtem ko se je z njim izločila, »kakor hitro se je krivoverska propaganda začela širiti iz Zeneve v francoskem jeziku«. Glede na tako pomembno vprašanje — končuje Delfino svoje pismo — moramo z vsakim možnim in častnim zdravilom preprečiti, da se povsem ne okužijo ti kraji — med njimi Trst in Gorica — v katerih se govori italijanski jezik, zakaj od tega lahko pričakujemo le veliko zlo... In če bi, kar Bog ne daj, padlo goriško ozemlje v razvaline (če bi postalo protestantsko — op. p.), in od tega prav gotovo ni daleč — bila vasa Furlanija, o čem ni nevarnosti, zakaj na tako okuženje močno vplivata medsebojno trgovanje in enakost jezika.

Papežev nuncij s svojim pozivom, da je treba novoversko propagando preprečiti, je vsakim možnim in častnim sredstvom, o čem namiguje na cerkveno inkvizicijo, ki naj bi razširila svoje delovanje tudi na avstrijski del oglejske patriarhije.

Tudi videmski generalni vikar Jakob Mararico je bil enaki misli. Treba je preprečiti avstrijskega vladarja Karla o nujnosti inkvizicije tudi v njegovih deželah. Tako piše maja 1565 patriarhu: »Ne vidim, kaj bi mogli mi storiti, da se zatre krivoverstvo na Nemškem, ako nas ne podpira posvetna oblast. Vaša Previsženost ve, kako je nadvojvoda Karel vnet za čast božjo, in vendar v njegovih deželah niti na Goriškem niti na Kranjskem ne moremo napraviti vizitacije niti storiti kaj uspešnega.«

Uspešna bi bila le inkvizicija. Nadvojvoda Karel pa na inkvizicijo ni mogel niti pomisliti, ker za take posege ni imel dovolj ne politične ne vojaške moči.

Naj so se na oglejskem in dunajskem dvoru zaradi Trubarjevih pridig po Goriškem še tako vznemirili in jezili, širjenja novega nauka se niso mogli zavreti in Trubarjeva beseda je še dolgo odmevala v srcih goriških ljudi: Slovencev, Italijanov in Nemcev, meščanov, kmetov in plemičev.

hu: »Ne vidim, kaj bi mogli mi storiti, da se zatre krivoverstvo na Nemškem, ako nas ne podpira posvetna oblast. Vaša Previsženost ve, kako je nadvojvoda Karel vnet za čast božjo, in vendar v njegovih deželah niti na Goriškem niti na Kranjskem ne moremo napraviti vizitacije niti storiti kaj uspešnega.«

Uspešna bi bila le inkvizicija. Nadvojvoda Karel pa na inkvizicijo ni mogel niti pomisliti, ker za take posege ni imel dovolj ne politične ne vojaške moči.

Naj so se na oglejskem in dunajskem dvoru zaradi Trubarjevih pridig po Goriškem še tako vznemirili in jezili, širjenja novega nauka se niso mogli zavreti in Trubarjeva beseda je še dolgo odmevala v srcih goriških ljudi: Slovencev, Italijanov in Nemcev, meščanov, kmetov in plemičev.

ZDRAVNIKOVO MNENJE

Kakšna igrača bo otroku najboljša prijateljica?

Marsikateri oče, marsikatera mati ne zna otroku dati primerne igrače - Otrok v raznih dobah potrebuje drugačne igrače

Sicer je res, da starši radi obdarjujejo otroke z igračkami ob praznikih, na primer ob Novem letu, torej ob praznikih, ki so že za nami. Toda v naši tako imenovani bogati ali bolj potrošniški družbi se posebno dedki kaj radi spomnejo vnukov tudi sicer, ob najrazličnejših priložnostih in zato je tema, o kateri nameravamo spregovoriti, aktualna vse leto.

Igrača ne služi otroku le za razvedrilo, s pomočjo igrače otrok uči spoznavati svet okrog sebe in uri svoje sposobnosti. Prav tako mora biti igrača smotrna, izbrana, ker bo sicer otroka dolgočasila in mu celo jemala voljo do igranja.

Igrača je vedno spremljala otroka v njegovih najzgodnejših letih. Že v najstarejših časih so imeli otroci igrače. Sprva so jih naredili starši sami. Bile so to preproste, vendar otroke nadvse drage, saj so jih dajali otrokom iz ljubezni, o čemer pričajo izkopanine. Ko se je pričelo razvijati obrtništvo, so imele igrače pogosto pravo umetniško vrednost, vendar so bile, zaradi visoke cene, dostopne le peščici otrok. Z razvojem industrije in s serijsko proizvodnjo je postala igrača dostopna tudi otrokom revnejših slojev prebivalstva. V novemštem času pa se pri proizvodnji igrače vedno bolj opira, da se proizvajalci opirajo pri svojem delu na meje psihologov, pedagogov in zdravnikov. Danes se namreč vsi zavedamo, da je igrača pomemben faktor v otrokovem razvoju. Otrok preko igrače spoznava predmete iz okolice. Nauči se ločiti trdo od mehkega, razpozna barve in zvoke, krepi svoj miselni sistem in telesne zmogljivosti.

Punkcija in različne živali so zelo priljubljene igrače med otroki. Proti njim se obnašajo kot proti ljudem. Zato imajo te igrače poseben pomen za razvoj otrokovega čustvenega doživljanja. Igrače, s katerimi lahko otrok po mili volji gradi, pa spet podirja na novo sestavlja, burijo njegovo domišljijo, podpirajo njegovo ustvarjalnost, pa tudi vestnost, natančnost in vztrajnost.

Razne družabne igre pomagajo otroku pri razvoju socialnega čuta. Strokovne igrače (kompleti za eksperimente, zbiralni albumi, mikroskopi in podobno) so zanimivi predvsem za večje otroke in dorasajočo mladino. Sem pristevamo tudi poljudno znanstvene knjige za otroke.

Tudi športni pripomočki sodijo med igrače. Pri izbiri moramo, poleg otrokove starosti, upoštevati tudi njegovo individualno nagnjenje. Poleg funkcionalnosti moramo pri izbiri igrače pomisliti tudi na to, da igrača ne bi predstavljala za otroka potencialne nevarnosti. Prav tako pomembno je tudi material iz katerega je igrača. Za dojenčka naj bo iz mehkejšega materiala, ki se lahko umiva. Posebno privlačnost dajejo igračke barve, ki pa morajo biti obstojne in neškodljive, kar velja še posebej za majhne otroke, ki nosijo vse v usta.

Tudi oblika igrače je pomembna. Igrače za majhne otroke naj imajo zaobljene robove in nobenih konic, pa tudi ne majhnih gumbov ali koleščkov, ki jih otrok lahko odtrga in si jih zatlači v usta, v nos ali uho.

Igrače tudi ne smejo biti prevlečene in pretežke. Medveda, ki je večji kot on sam, se bo morda preu strahnil kot na razveselje. Igrača pa naj bo tudi na pogled lepa, naj predstavlja tudi sedevstvo za vzgojo otrokovega čuta za lepoto.

Ni pa dovolj, da vemo, katere igrača je dobra, treba je tudi vedeti, v kateri življenjski dobi je otroku potrebna. Neka igrača je za 4-letnega otroka povsem primeren, pa pretežka za doletnega. Otrok namreč preraste tudi igrače, tako kot preraste obleko in čevlje, zato se vam prav lahko zgodi, da se pri polni omari igrače, ne bo imel s kom igrati.

Ni potrebno, da je igrača veliko, vendar morajo biti tako izbrane, da zadovoljuje vse otrokove potrebe. Zato igrače stalno dopolnjujemo in to v skladu z otrokovim razvojem. Brez igrače je otrokovo življenje nepopolno. Se posebno pa je igrača otroku potrebna ob različnih izrednih priložnostih in kritičnih situacijah kot so potovanja, daljša ločitve od staršev in še posebej med boleznijo, zlasti, če je potreben sprejem v bolnišnico. Vsaka bolezen vsiljuje otroku režim, ki ga še doma težko prenaša, v bolnišnici pa se težave še stopnjujejo. Otrok je zbežan, preplašen, obkrožajo ga sami tuji obrazi, tu pa so še grenka zdravila in boleče injekcije. In prav igrača mu lahko pomaga prebroditi te kritične trenutke. Igrača mu prežene žalost in dolčas po materi, pomaga mu prenašati bolečine in grenak okus po zdravilih, z igračo bo otrok lažje in mirneje zaspal. Igrača pa sodea k otroku in ne na polico. Na polici je mrtva, v otrokovih rokah pa lahko dela čudeže.

In kakšne igrače bi priporočili za posamezna starostna obdobja? Najmanjši so najmanj zahtevni. Zadoščajo jim rotoplute, lutke in živali iz mehkega in pralnega blaga, pisane žoge in obročki, kocke z zaobljenimi robovi, ki na ne smejo biti prevlečene, da jih bo otrok s svojo nerodno ročico lahko priel, pa tudi ne premahe, da si jih ne bo stlačil v usta.

V drugem letu je otrok že zahtevnejši, pa tudi vedno bolj domisel in smretn. Živobarvne obročke bo rad nabiral na debelejši nit ali na naličje, težko vesel bo razno barvnih kock, ki jih je mogoče staviti na sret podre ali na prenehanje mot na tleh in s tem razvijati materialno potrebo 15-let. Zelo mu bodo ugajale razne poso-

V soboto zvečer so se v Borštu spomnili žrtve, ki so jih 10. januarja 1945 nacifasisti pobili ob napadu na bunker. V kulturnem sporedu sta sodelovala tudi mešani zbor KD »Slovenec« in zbor domače osnovne šole

V soboto zvečer so se v Borštu spomnili žrtve, ki so jih 10. januarja 1945 nacifasisti pobili ob napadu na bunker. V kulturnem sporedu sta sodelovala tudi mešani zbor KD »Slovenec« in zbor domače osnovne šole

V soboto zvečer so se v Borštu spomnili žrtve, ki so jih 10. januarja 1945 nacifasisti pobili ob napadu na bunker. V kulturnem sporedu sta sodelovala tudi mešani zbor KD »Slovenec« in zbor domače osnovne šole

V soboto zvečer so se v Borštu spomnili žrtve, ki so jih 10. januarja 1945 nacifasisti pobili ob napadu na bunker. V kulturnem sporedu sta sodelovala tudi mešani zbor KD »Slovenec« in zbor domače osnovne šole

V soboto zvečer so se v Borštu spomnili žrtve, ki so jih 10. januarja 1945 nacifasisti pobili ob napadu na bunker. V kulturnem sporedu sta sodelovala tudi mešani zbor KD »Slovenec« in zbor domače osnovne šole

V soboto zvečer so se v Borštu spomnili žrtve, ki so jih 10. januarja 1945 nacifasisti pobili ob napadu na bunker. V kulturnem sporedu sta sodelovala tudi mešani zbor KD »Slovenec« in zbor domače osnovne šole

V soboto zvečer so se v Borštu spomnili žrtve, ki so jih 10. januarja 1945 nacifasisti pobili ob napadu na bunker. V kulturnem sporedu sta sodelovala tudi mešani zbor KD »Slovenec« in zbor domače osnovne šole

V soboto zvečer so se v Borštu spomnili žrtve, ki so jih 10. januarja 1945 nacifasisti pobili ob napadu na bunker. V kulturnem sporedu sta sodelovala tudi mešani zbor KD »Slovenec« in zbor domače osnovne šole

V soboto zvečer so se v Borštu spomnili žrtve, ki so jih 10. januarja 1945 nacifasisti pobili ob napadu na bunker. V kulturnem sporedu sta sodelovala tudi mešani zbor KD »Slovenec« in zbor domače osnovne šole

V soboto zvečer so se v Borštu spomnili žrtve, ki so jih 10. januarja 1945 nacifasisti pobili ob napadu na bunker. V kulturnem sporedu sta sodelovala tudi mešani zbor KD »Slovenec« in zbor domače osnovne šole

V soboto zvečer so se v Borštu spomnili žrtve, ki so jih 10. januarja 1945 nacifasisti pobili ob napadu na bunker. V kulturnem sporedu sta sodelovala tudi mešani zbor KD »Slovenec« in zbor domače osnovne šole

V soboto zvečer so se v Borštu spomnili žrtve, ki so jih 10. januarja 1945 nacifasisti pobili ob napadu na bunker. V kulturnem sporedu sta sodelovala tudi mešani zbor KD »Slovenec« in zbor domače osnovne šole

V soboto zvečer so se v Borštu spomnili žrtve, ki so jih 10. januarja 1945 nacifasisti pobili ob napadu na bunker. V kulturnem sporedu sta sodelovala tudi mešani zbor KD »Slovenec« in zbor domače osnovne šole

V soboto zvečer so se v Borštu spomnili žrtve, ki so jih 10. januarja 1945 nacifasisti pobili ob napadu na bunker. V kulturnem sporedu sta sodelovala tudi mešani zbor KD »Slovenec« in zbor domače osnovne šole

V soboto zvečer so se v Borštu spomnili žrtve, ki so jih 10. januarja 1945 nacifasisti pobili ob napadu na bunker. V kulturnem sporedu sta sodelovala tudi mešani zbor KD »Slovenec« in zbor domače osnovne šole

V soboto zvečer so se v Borštu spomnili žrtve, ki so jih 10. januarja 1945 nacifasisti pobili ob napadu na bunker. V kulturnem sporedu sta sodelovala tudi mešani zbor KD »Slovenec« in zbor domače osnovne šole

V soboto zvečer so se v Borštu spomnili žrtve, ki so jih 10. januarja 1945 nacifasisti pobili ob napadu na bunker. V kulturnem sporedu sta sodelovala tudi mešani zbor KD »Slovenec« in zbor domače osnovne šole

V soboto zvečer so se v Borštu spomnili žrtve, ki so jih 10. januarja 1945 nacifasisti pobili ob napadu na bunker. V kulturnem sporedu sta sodelovala tudi mešani zbor KD »Slovenec« in zbor domače osnovne šole

V soboto zvečer so se v Borštu spomnili žrtve, ki so jih 10. januarja 1945 nacifasisti pobili ob napadu na bunker. V kulturnem sporedu sta sodelovala tudi mešani zbor KD »Slovenec« in zbor domače osnovne šole

V soboto zvečer so se v Borštu spomnili žrtve, ki so jih 10. januarja 1945 nacifasisti pobili ob napadu na bunker. V kulturnem sporedu sta sodelovala tudi mešani zbor KD »Slovenec« in zbor domače osnovne šole

V soboto zvečer so se v Borštu spomnili žrtve, ki so jih 10. januarja 1945 nacifasisti pobili ob napadu na bunker. V kulturnem sporedu sta sodelovala tudi mešani zbor KD »Slovenec« in zbor domače osnovne šole

V soboto zvečer so se v Borštu spomnili žrtve, ki so jih 10. januarja 1945 nacifasisti pobili ob napadu na bunker. V kulturnem sporedu sta sodelovala tudi mešani zbor KD »Slovenec« in zbor domače osnovne šole

V soboto zvečer so se v Borštu spomnili žrtve, ki so jih 10. januarja 1945 nacifasisti pobili ob napadu na bunker. V kulturnem sporedu sta sodelovala tudi mešani zbor KD »Slovenec« in zbor domače osnovne šole

V soboto zvečer so se v Borštu spomnili žrtve, ki so jih 10. januarja 1945 nacifasisti pobili ob napadu na bunker. V kulturnem sporedu sta sodelovala tudi mešani zbor KD »Slovenec« in zbor domače osnovne šole

V soboto zvečer so se v Borštu spomnili žrtve, ki so jih 10. januarja 1945 nacifasisti pobili ob napadu na bunker. V kulturnem sporedu sta sodelovala tudi mešani zbor KD »Slovenec« in zbor domače osnovne šole

V soboto zvečer so se v Borštu spomnili žrtve, ki so jih 10. januarja 1945 nacifasisti pobili ob napadu na bunker. V kulturnem sporedu sta sodelovala tudi mešani zbor KD »Slovenec« in zbor domače osnovne šole

V soboto zvečer so se v Borštu spomnili žrtve, ki so jih 10. januarja 1945 nacifasisti pobili ob napadu na bunker. V kulturnem sporedu sta sodelovala tudi mešani zbor KD »Slovenec« in zbor domače osnovne šole

V soboto zvečer so se v Borštu spomnili žrtve, ki so jih 10. januarja 1945 nacifasisti pobili ob napadu na bunker. V kulturnem sporedu sta sodelovala tudi mešani zbor KD »Slovenec« in zbor domače osnovne šole

V soboto zvečer so se v Borštu spomnili žrtve, ki so jih 10. januarja 1945 nacifasisti pobili ob napadu na bunker. V kulturnem sporedu sta sodelovala tudi mešani zbor KD »Slovenec« in zbor domače osnovne šole

V soboto zvečer so se v Borštu spomnili žrtve, ki so jih 10. januarja 1945 nacifasisti pobili ob napadu na bunker. V kulturnem sporedu sta sodelovala tudi mešani zbor KD »Slovenec« in zbor domače osnovne šole

V soboto zvečer so se v Borštu spomnili žrtve, ki so jih 10. januarja 1945 nacifasisti pobili ob napadu na bunker. V kulturnem sporedu sta sodelovala tudi mešani zbor KD »Slovenec« in zbor domače osnovne šole

V soboto zvečer so se v Borštu spomnili žrtve, ki so jih 10. januarja 1945 nacifasisti pobili ob napadu na bunker. V kulturnem sporedu sta sodelovala tudi mešani zbor KD »Slovenec« in zbor domače osnovne šole

V soboto zvečer so se v Borštu spomnili žrtve, ki so jih 10. januarja 1945 nacifasisti pobili ob napadu na bunker. V kulturnem sporedu sta sodelovala tudi mešani zbor KD »Slovenec« in zbor domače osnovne šole

V soboto zvečer so se v Borštu spomnili žrtve, ki so jih 10. januarja 1945 nacifasisti pobili ob napadu na bunker. V kulturnem sporedu sta sodelovala tudi mešani zbor KD »Slovenec« in zbor domače osnovne šole

V soboto zvečer so se v Borštu spomnili žrtve, ki so jih 10. januarja 1945 nacifasisti pobili ob napadu na bunker. V kulturnem sporedu sta sodelovala tudi mešani zbor KD »Slovenec« in zbor domače osnovne šole

V soboto zvečer so se v Borštu spomnili žrtve, ki so jih 10. januarja 1945 nacifasisti pobili ob napadu na bunker. V kulturnem sporedu sta sodelovala tudi mešani zbor KD »Slovenec« in zbor domače osnovne šole

V soboto zvečer so se v Borštu spomnili žrtve, ki so jih 10. januarja 1945 nacifasisti pobili ob napadu na bunker. V kulturnem sporedu sta sodelovala tudi mešani zbor KD »Slovenec« in zbor domače osnovne šole

V soboto zvečer so se v Borštu spomnili žrtve, ki so jih 10. januarja 1945 nacifasisti pobili ob napadu na bunker. V kulturnem sporedu sta sodelovala tudi mešani zbor KD »Slovenec« in zbor domače osnovne šole

V soboto zvečer so se v Borštu spomnili žrtve, ki so jih 10. januarja 1945 nacifasisti pobili ob napadu na bunker. V kulturnem sporedu sta sodelovala tudi mešani zbor KD »Slovenec« in zbor domače osnovne šole

V soboto zvečer so se v Borštu spomnili žrtve, ki so jih 10. januarja 1945 nacifasisti pobili ob napadu na bunker. V kulturnem sporedu sta sodelovala tudi mešani zbor KD »Slovenec« in zbor domače osnovne šole

V soboto zvečer so se v Borštu spomnili žrtve, ki so jih 10. januarja 1945 nacifasisti pobili ob napadu na bunker. V kulturnem sporedu sta sodelovala tudi mešani zbor KD »Slovenec« in zbor domače osnovne šole

V soboto zvečer so se v Borštu spomnili žrtve, ki so jih 10. januarja 1945 nacifasisti pobili ob napadu na bunker. V kulturnem sporedu sta sodelovala tudi mešani zbor KD »Slovenec« in zbor domače osnovne šole

V soboto zvečer so se v Borštu spomnili žrtve, ki so jih 10. januarja 1945 nacifasisti pobili ob napadu na bunker. V kulturnem sporedu sta sodelovala tudi mešani zbor KD »Slovenec« in zbor domače osnovne šole

V soboto zvečer so se v Borštu spomnili žrtve, ki so jih 10. januarja 1945 nacifasisti pobili ob napadu na bunker. V kulturnem sporedu sta sodelovala tudi mešani zbor KD »Slovenec« in zbor domače osnovne šole

V soboto zvečer so se v Borštu spomnili žrtve, ki so jih 10. januarja 1945 nacifasisti pobili ob napadu na bunker. V kulturnem sporedu sta sodelovala tudi mešani zbor KD »Slovenec« in zbor domače osnovne šole

V soboto zvečer so se v Borštu spomnili žrtve, ki so

PO IZGLASOVANJU VLADNEGA ODLOKA O KOMPROMISNI ARBITRAŽI

Iranski parlament ne nasprotuje osvoboditvi ameriških diplomatov

Islamski integralisti zatrjujejo, da so Ameriko že dovolj ponižali - Carterjeva administracija še vedno skrajno previdna

TEHERAN, WASHINGTON — V Iranu pripravi ameriški diplomati so danes bližji svobodi kot kdajkoli prej v 14 mesecih jetništva. Včeraj popoldne je iranski parlament brez večjih zapletov in po najnostnem postopku odobril vladni odlok o arbitraži tretje strani pri reševanju ameriško-iranskega finančnega spora. Bolje rečeno: »medilisi je pooblastil vladno, da sprejme arbitraško kompromisno rešitev za osvoboditev ameriških diplomatov. Razpravo o drugem vladnem odloku glede nacionalizacije šahovega premoženja so odložili na nedeljo, saj ni bistvene važnosti pri reševanju ameriško-iranske krize.

Napovedanega bojkota in ostrega nasprotovanja desnega krila islamskih integralistov v islamski republikaški stranki ni bilo. Še več, poslanec Hasan Ajat, ki je napovedoval zagrižen boj vladnega odloka in pred razpravo trdil, da Carterjeva administracija ne bo uspela osvoboditi talcev, je včeraj izjavil, da lahko talce osvobodijo še pred obdobjem drugega vladnega odloka (nacionalizacija šahovega premoženja).

V zadnjih urah je torej prišlo v Iranu do bistvenih premikov. O tem zgovorno pravi tudi poseg šefa posredovalne misije, ministra Behzada Nabavija, ki je pred parlamentom dejal, da se mora Iran rešiti talcev v roku dveh, treh dni. Po Nabavijevih besedah je Iran dosegel kar je načrtoval. »Popolno zmago, Ameriko pa stisnil k tlom. Podobne misli je izrazil tudi teheranski radio, ki je v rokah islam-

skih integralistov. »Iran je dokazal, da Amerika ni nepremagljiva, je dejal radijski napovedovalec, če pa bo parlament, ki odraža voljo ljudstva, sklenil izpustitev talcev, bo to lahko samo pomenilo, da je sklep v korist vse države.

Tudi voditelj večinske stranke, islamske republikanske, ajatulah Beheshti je podprl in sprejel zadnje poudarje Bele hiše s trditvijo, da »Iran ni pristal na kompromis«. Za Beheshtija je bila zahteva o 24 milijardah dolarjev jamstva izpolnjena, saj so ZDA zamrzile le 10 milijard dolarjev iranskega premoženja, ki ga tudi vračajo. Ostali znesek pa je bilo le jamstvo, ki so ga sedaj zamenjali z zasegljivimi mednarodnim jamstvom, ki ga je predlagala Alžirija. Ob vsem tem postaja popolnoma jasno, kakšno pomembno vlogo so imeli alžirski posredniki, in zlasti je namestnik ameriškega državnega tajnika Warren Christopher ostal v Alžirji, kljub navidezno bornim rezultatom v preteklih dneh.

Vesti iz Teherana so torej skrajno obetavne, kljub temu pa v Washingtonu vztrajajo v svoji običajni previdnosti. Včerajšnji sklep »medilisi« je Carterjeva administracija ocenila »kot korak naprej« in zavrnila vesti, da so dosegli sporazum za osvoboditev 52 talcev. Glavni ameriškega državnega tajnika John Travolta je tudi zanikal, da so ZDA pripravljene takoj vrniti 70 odstotkov vlog, ki so jih zamrzile Iranu. Potrdil pa je, da bo Christopher ostal v Alžirji. Kljub

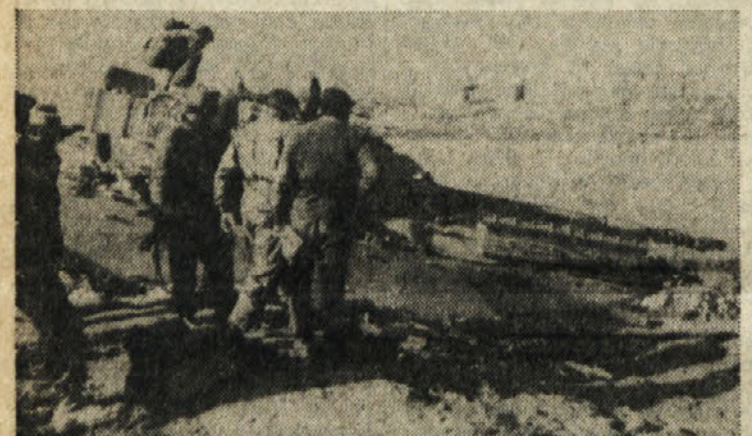
Informativna dejavnost Jugoslavije v tujini

LIUBLJANA — Komisija za mednarodne odnose pri skupščini Slovenije je obravnavala informativno propagandno dejavnost Jugoslavije v tujini. Ugotovili so, da bo v prihodnje treba uveljaviti večjo organiziranost in medsebojno koordiniranost vseh dejavnikov pri informiranju tujine, da bi tako lahko hitreje in ustrežneje reagirali na posamezne pojave in dogajanja v Jugoslaviji in po svetu. V razpravi so poudarili, da obveščanje tujine ne more biti samo naloga pristojnih državnih organov, pač pa bi se za to nalogo morali bolj kot doslej usposobiti vsi družbeni dejavniki, ki sodelujejo v mednarodnih stikih. Pri tem imajo še posebno vlogo in možnosti kulturne in znanstvene dejavnosti, ki doslej niso bile dovolj smotno vključene v tovrstno informativno propagandno dejavnost. (jp)

PARMA — Na avtocesti v bližini Parme je prišlo včeraj do veriga trčenja, med katerim je izgubila življenje ena oseba. Promet je bil ustavljen več ur.

Ustavno sodišče ugotavlja ustavnost 12 referendumov

RIM — Včeraj se je sestalo ustavno sodišče, da bi se izreklo o ustavnosti 12 referendumov, ki so jih predstavili radikalci in organizacija »Movimento per la vita«. Zasedanje bodo nadaljevali še danes in šele proti večeru bo znano, če so referendumi ustavni.

Pri Susangerdu iranski častniki z zanimanjem pregledujejo uničeni iranski tank. Slika bi dokazovala neresničnost iranskih trditev o zmagah

Iraska armada razkazuje iranske tanke britanske proizvodnje, ki so jih zajeli med protiofenzivo pri Susangerdu (Telefoto AP)

PO NIČ KAJ RAZVESELJIVIH PODATKIH ZNANSTVENIH USTANOV

ITALIJI TUDI LANI PRVENSTVO V SKOKOVITEM NARAŠČANJU CEN

Inflacijska stopnja preseгла 21 odstotkov - Od februarja verjetno novih 12 točk draginske doklade

PARIZ, RIM — Dokončni podatki, ki so jih izdelale mednarodne in državne znanstveno-statistične ustanove o gospodarskih gibanjih v komaj preteklem letu, so vse prej kot razveseljivi v splošnem, glede na življene vprašanja inflacije pa še posebej zasrkbljujoči. Tako objavila organizacija OCSE, da se je dirka potrošnih cen v 24 razvitih državah zahodnega sveta, ki so njene članice, ustalila na povprečju 12,4 odstotka letnega vzpona, pri čemer so razlike v inflacijski stopnji, ki prizadeva posamezne države, kar precejšnje.

Nezavidljivo prvenstvo nosi seve da pri tem Italija, kjer so se cene lani povišale za okrog 22 odstotkov, kar je naravno najbolj prizadeto življenjsko raven manj premožnih slojev, saj nekateri ekonomisti imenujejo inflacijo »evade na reveže«. Na drugem mestu je Velika Britanija, kjer je lani dosegla inflacijska stopnja 15,3 odstotka. Za več kot 10 odstotkov so se v lanskem letu povišale cene še v Franciji (13,5), Združenih državah Amerike (12,6) in v Kanadi (11,2), medtem ko je inflacijska stopnja dosegla manjši zaskrbilno razsežnosti na Japonskem (8,4) in v Nemčiji (de 5,3 odstotka). Najbolj zadovolj

«Lotta continua» začasno preneha izhajati

RIM — Italijanski dnevnik »Lotta continua« preneha začasno izhajati. V včerajšnjem uvodniku je direktor časopisa obrazložil, da so jih finančne stiske prisilile da začasno prenehajo z izdajo. V tem času nameravajo popolnoma prenoviti tiskarno ter uvesti sistem novih tehnologij (fotokompozicije), ki bi zaradi vseplošne uporabe tudi za tiskanje lepakov ali drugih publikacij — prinesla v blagajno uprave znatne dohodeke, s katerimi si bo časopis finančno opomogel. Nameravajo tudi prekvaficirati službenice ter preurediti prostore

Potem je Kreisky pospravil še z ljudsko stranko: če bo OVP nastopala s »triki«, je včeraj dejal, potem bo socialistična stranka pokazala, kdo ima oblast v državi in storila kar bi OVP storila že zdavnaj, če »i bila na vlad« — sklicala namreč generalno skupščino banke in nadzorni odbor zamenjala. Država je večnaka lastnica banke in ker so »država« trenutno socialisti lahko brez vsakršnih težav sprene-

Val slabega vremena v Evropi

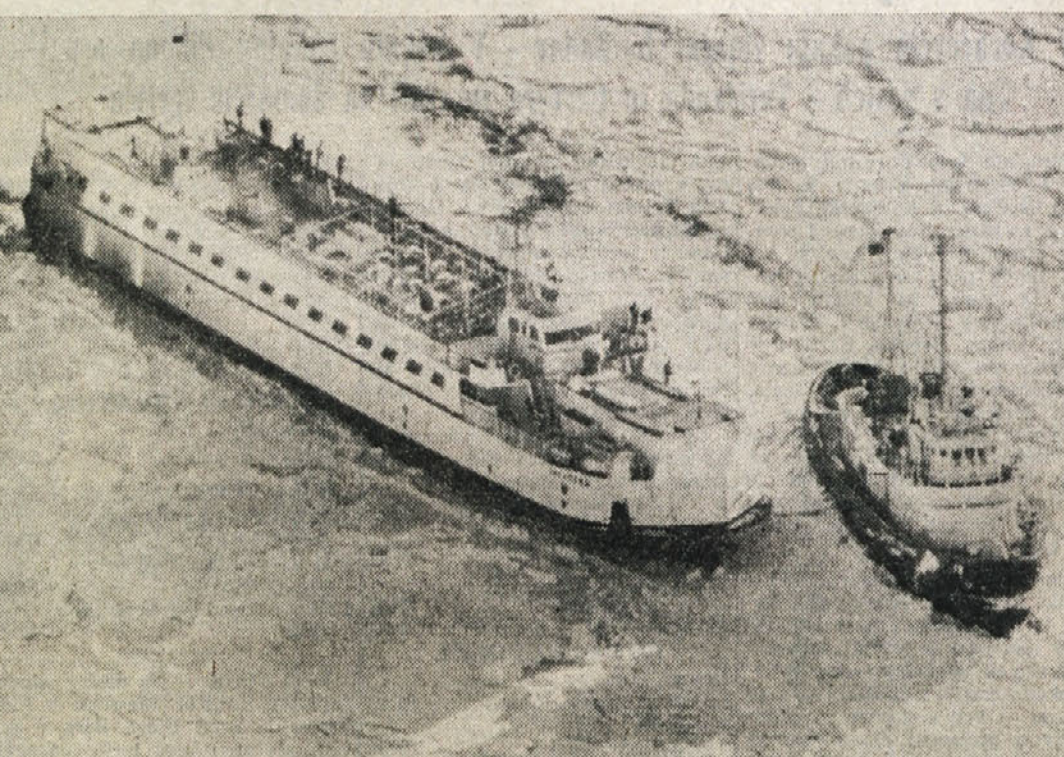
Zaradi močne burje včeraj zaprli jadransko magistralo

BEOGRAD — Evropa je pod vplivom ciklonske aktivnosti, ki iz severnih predelov pritiška hladne zračne mase proti južnim območjem celine. Zato je vreme skoraj po vsej Evropi oblačno, večje količine padavin so zabeležili na britanskih otokih, Skandinaviji ter na Balkanskem in Apeninskem polotoku.

Včeraj jutraj je srednja Dalmacija zajela močna burja, ki je občasno dosegla moč 120 kilometrov na uro. Zaradi silovitosti vetra so zaprli za promet jadransko magistralo med Senjom in Karlobagom, popoldne pa še predel od Senja do Novega Vinodolskega. Močna burja je tudi znižala temperaturo in bližnje zaleđe Dalmacije je pokrila 15-centimetrska snežna odeja.

Snež je ohromil tudi promet v Bosni, kjer so zaprli več pomembnejših cest. Težave pa imajo tudi v preskrbi z električno energijo. Snežna nevihta, ki je prizadela jugozahodno Francijo je za več ur odrezala večje število naselij. V eter je podl približno tisoč električnih drogov, kar je povzročilo, da je skoraj pol milijona ljudi ostalo brez električnega toka.

Ledena stihija v Ameriki

Vlačilec ameriške obalne straže rešuje ladjo Uncatena, ki jo je led blokiral ob obali Massachusettsa severno od New Yorka (Telefoto AP)

GLAVNI KANDIDAT JE SEDANJI FINANČNI MINISTER ANDROSCH

POLITIČNA BORBA ZA IMENOVANJE DIREKTORJA NAJVEČJE AVSTRISKE PODRŽAVLJENE BANKE

Trd poseg kanclerja Kreiskega prisilil predstavnike ljudske stranke, da so opustili grožnje z bojkotom

Dopisnik DELA za Primorski dnevnik

DUNAJ — Avstrijska prestolnica se koplje v čudovito dolgo pogrešani sončni svetlobi, nobenega oblaka ni na nebu in ljudje izkplajajo na dišarjote po stanovanjih. Politično ozračje pa je bolj temno. Politčne stranke »si iščejo seboj« polikajo grde namene in časopisi so polni žaljivk. Avstrijska trikotmedija »Androsch« in posledice meseca in meseca trajajoča in v novo leto podaljšana uspešnica političnega prizorišča, je še vedno v ospredju po zornosti in nosilec naslovne vloge, kaže pa čedalje bolj žalostno in naveličano obličje.

Ali bo Hans Androsch postal generalni direktor največje podržavljene banke Kreditanstalt - Bankverein ali ne? To je zdaj osrednje vprašanje in v četrtek naj bi se odločilo. Iz vlade odhajajoči podkancler in finančni minister je v siskih. Bančni nadzorni odbor, ki je edino telo, ki Androscha lahko najprej sprejme v svojo sredo, čez nekaj mesecev (junija) pa ga izvoli za generalnega direktorja, je namreč po groteskni, samo Avstrijem razumljivi logiki, sestavljen tako, da vladajoča socialistična stranka v njem nima večine — 13 glasov nadzornega odbora uboga opozicijsko ljudsko stranko, 13 je socialistov, 27 odločilni član odbora pa je član majhne opozicijske svobodnjaške stranke FPÖ. Kakšna prilika za izsiljevanje! Če »svobodnjaki« tako hoče, ostane Androsch na cedilu in da bi bila zadeva še bolj zabavna, je predsednik nazornega odbora, pripadnik ljudske stranke nekdanji konservativni finančni minister (kakšno naključje!) dr. Bock. Če v četrtek s svojo trinajsterico zapusti sejo nadzornega odbora, Androsch ne more biti izvoljen in s to pote o je predstavnik OVP Bock čisto odkrito grozil, medtem ko zdaj ne grozi več.

Kancler Bruno Kreisky je tokrat namreč ponovno dokazal, da so mu zapletene situacije najljubše in da se v njih najbolje znajde. Dokazal je tudi odločnost, ki jo je pri njem marsikdo doslej pogrešal. Najprej je opravil s prvim izsiljevalcem predsednikom FPÖ Steigerjem. Na kosilu, ki mu ga je priredil med noveletnimi prazniki v gorskem letovišču Hofgastein, sta se dogovorila, da bo njegov predstavnik v nadzornem odboru glasoval z Androschem, ko ga bodo pojutrnjem sprejeli za člana tega telesa in ga imenovali za namestnika generalnega direktorja. »Usodna« junjska odločitev, ko bo Androsch kandidiral za najvišje mesto, pa bo prepričana rezultatom preiskave okrog korupcijske afeve v zvezi z dunajsko bolnišnico. Če se bo izkazalo, da si je Androsch v tej aferi »umazal roke«, potem bo »svobodnjaki« glasovali proti. Ker je že javna skrivnost, da oprjeljivih dokazov za neposredno Androschovo udeležbo pri bolnišnični korupciji praznoprav ni, je torej stvar opravičena. Kaj je Steiger »izsilil« seveda še ni znano, bo pa prejel ali slej pokazalo.

Potem je Kreisky pospravil še z ljudsko stranko: če bo OVP nastopala s »triki«, je včeraj dejal, potem bo socialistična stranka pokazala, kdo ima oblast v državi in storila kar bi OVP storila že zdavnaj, če »i bila na vlad« — sklicala namreč generalno skupščino banke in nadzorni odbor zamenjala. Država je večnaka lastnica banke in ker so »država« trenutno socialisti lahko brez vsakršnih težav sprene-

ponudili mesto generalnega direktorja velikega zahodnonemškega avtomobilskega koncerna Man. Dobil bo tudi pomembnega sodelavca. Za vsemu dšedanjim izkušnjam in z zgodovino strankarskih konfliktov v Avstriji, da bo konservativce »spet srečala pamet«. Ta zadeva le ne prinaša tolikšnih političnih koristi kot so pričakovali, razen tega pa se precej neenotnemu in razdrobljenemu opozicijskemu taboru preprosto ne splača spuščati v vnojo z vladno stranko, kajti zdaj so za kulisami še vedno možni obetavni personalni pogovori in ljudski stranki ni to tega, da bi izgubila še kakšno vplivno pozicijo v gospodarskem območju, ki so ji ostale iz obdobja velike koalicije.

Srečanje turističnih častnikarjev v Piancavallu

PIANCAVALLO — Sodelovanje turističnih novinarjev dežele Furlanije - Juljske krajine in reške regije je privedlo do odločitve, da se prične s tiskanjem skupnega biltena turističnih informacij. Sklep so sprejeli na včerajšnjem sestanku v zimskem turističnem središču Piancavallu. Prva številka, ki bo poskusnega značaja, bo izšla že v mesecu februarju letos.

Včerajšnja druga srečanja (prvo je bilo aprila lani v Opatiji) se so udeležili — poleg številnih turističnih novinarjev z Reke in iz nje dežele — tudi deželni odborniki Bomben, direktor odborništvu Tringale, funkcionar odborništvu Romand, šef deželnega tiskovnega urada Sossi in predsednik italijanskih turističnih novinarjev Piazza, z jugoslovanske strani pa Veljko Sarđoć, član izvršnega sveta medobčinjske skupščine občin Reka

in predsednik komiteja za turizem Aldo Simper, generalni tajnik medobčinske gospodarske zbornice na Reki, Djuro Tomašević, predsednik združenja turističnih častnikarjev reške regije in Vlado Plečar, konzul SFRJ v Trstu.

Na včerajšnjem plenarnem zasedanju so si častnikarji in turistični delavci izmenjali informacije o lanskim turističnim sezonam in o načrtih za bodoče leto.

Številna skupina hrvaških turističnih častnikarjev je bila tri dni gost deželnega tiskovnega urada in si je v tem času ogledala zimске turistične centre. (gv)

BENEŠKI DNEVNIK Zaprl razstavo Giannijs Balusa

ČEDAD — V špetru Slovenov so v soboto, 11. januarja zaprl razstavo slikarja Giannijs Balusa. Ob tej priložnosti je združenje benških umetnikov pripravilo srečanje s člani in prijatelji, ki so se obenem seznanili z Balusovim delom.

Gianni Balus je začel po zadnjih študijah predvsem poudarjati ekspressionistično podajanje, kjer ima glavno vlogo barva, ki jo uporablja zelo svobodno, čeprav ne zanemara kromatičnih razmerij. Pri tem predvsem uporablja kontraste osnovane na komplementarnih barvah.

Na slovesnosti so bili prisotni člani špertske občinske skupnosti. Spregovoril je občinski svetovalec Pino Blasetig, ki je še enkrat poudaril, da si bo občina prizadevala za razvoj vseh krajevnih kulturnih društev. (Sindok)

Belgija napoveduje ostro akcijo za omejitev uvoza japonskih avtov

BRUSELJ — Tik pred koncem ostre debate v evropskem parlamentu o ukrepih, s katerimi bi ustavili ofenzivno japonskih avtomobilov v zahodno Evropo in tako omili krizo v industriji, ki direktno ali posredno zaposluje kar šest milijonov delavcev, je belgijski gospodarski minister Willy Claes nepričakovano udaril po mizi. Ugotavljač, da dosežanja popajanja med evropsko skupnostjo in japonsko vlado niso dala rezultatov, je minister napovedal, da se bo Belgija lotila enostranske akcije in izdelala plan omejevanja uvoza japonskih avtomobilov.

Nenadni zasuk v industrijski strategiji bruseljske vlade, ki je še pred štirinajstimi dnevi izjavila, da se bo podredila skupnim ukrepom na ravni EGS, je Willy Claes utemeljil s pravico povoditjo japonskih avtomobilov, ki so lani zasedli kar četrtino belgijskega avtomobilskega trga, leto poprej pa je bil njihov delež le 17,9 odstotka. Flamski kandidat Claes je temu dodal še socialne razloge. V montažnih obratih zahodnoevropskih (in ameriških) avtomobilskih gigantov, ki so raztreseni po vsej Belgiji, dela kakšnih 60.000 ljudi, če pa jih prištejemo še »posredno zaposlene«, je mogoče trditi, da vsak deseti zaposleni Belgijci dela za avto.

Toda dejanski razlogi za tako ostro potezo belgijske vlade tičijo drugje. Pred nekaj tedni je montažni obrat francoskega Citroena v bruselskem predmestju Foret sklenil zapreti vrata »zaradi japonske konkurence«, dejansko pa zavoljo nerentabilne proizvodnje in pomanjkanja denarja za investicije. Citroenov ukrep je na seznam brezposelnih postal dobrih deset sto delavcev in — kar je pomembnejše — sprožil alarmne zvonce tudi pri drugih avtomobilskih tovarnah, ki jim je recesija zmanjšala prodajo. Najbolj učinkovit je bil bržčas »enami« Renaulta, da bo »razmisliš« o nameravani investiciji v svojo montažno tovarno v bruselskem predmestju Haren - Vilvoorde (približno milijardo belgijskih frankov), če Martensova vlada ne bo stopila na prste japonski avtomobilski industriji.

Če bo bruseljska vlada dejansko ukrepala, ima na voljo dve možnosti, da se ne pregreši proti uveljavljeno pravilo, da se je pred uvedbo restriktivnih ukrepov potrebno posvetovati s sočlanci. Belgijski gospodarski minister lahko prične z japonskim kolego pogajanja o »samooomejitvi izvoza« avtomobilov, kar je storila Velika Britanija, kjer delež japonskih vozil ne sme preseči 10 odstotkov celotnega avtomobilskega trga, ali pa se lahko odloči za količinsko omejevanje, kar je enostranska akcija. Najostrejša pravila, te vrste ima Italija, kjer prodajo japonskih vozil omejuje na 2.000 avtomobilov letno, vtem ko je Francija nekoliko bolj »elastična« in dovoljuje približno tri odstotke trga avtomobilov.

Da bi se izognili političnim zapletom z Japonsko v primeru enostranskega ukrepanja, bo gospodarski minister Claes že v kratkem navezal stike z nizozemskim kolego Van Aardennejem in skušal doseči poenotenje ukrepov na ravni Beneluksa. Toda iz Haaga je slišati, da se Van Aagtova vlada ne ogreva za omejevanje uvoza japonskih avtomobilov, četudi je »povoden« tamkaj še večja — delež vozil iz Japonske ocenjujejo na 26 odstotkov — kajti Nizozemci so »očeloma proti protekcionističnim ukrepom v trgovini, sploh pa je položaj drugačen kot v Belgiji, saj le pet odstotkov kupljenih avtomobilov naredijo v domačih tovarnah. Nizozemska razmodnost torej pomeni, da nameravani bruseljski omejevalni ukrepi lahko ostanejo osamljeni udarci.

Ta možnost je še večja po »avtomobilski« debati v strasbourškem parlamentu. Četudi so se »evrokraši« zavzemali za začasno zaviranje japonskega avtomobilskega izvoza, dokler se zahodnoevropska avtomobilska industrija ne bi prilagodila in odgovorila na azijski izziv, se je debata zaključila z dvema resolucijama, od katerih prva narekuje pogajanja bruseljske komisije z japonskimi proizvajalci in šele v primeru neuspeha govori o prid zaščitnih ukrepov, druga pa se zavzema za izdelavo globlje strategije evropske skupnosti v avtomobilski industriji, kar bi omogočilo večjo prodajo zahodnoevropskih avtomobilov v svetu. Avtomobilska industrija mora dobiti prednostno mesto v okviru industrijski strategiji, so v resoluciji poudarili evropski parlamentarci, ki so sicer z dokajšnjim negodovanjem sprejeli podatke o povečanju deleža japonskih avtomobilov, katerih število se je v državah EGS povečalo od blizu 600.000, kolikor so jih prodali leta 1979 na 770.000, kar je ocena za prvih enajst mesecev lanskega leta.

Zagovornik rekonstrukcije avtomobilske industrije v EGS je predvsem Belgijec Etienne Davignon, ki je pred dnevi v intervjuju izjavil, da z omejevanjem uvoza japonskih vozil ni mogoče rešiti problemov zahodnoevropskih proizvajalcev, lahko pa pride do razmaha protekcionizma, ki bi se razširil tudi v druge industrijske sfere. Po mnenju koordinatorske industrijske politike v evropski deseterici je zahodna Evropa še skorajda zasledena z avtomobili in prihodnost je predvsem v osvajanju »sivih lis«, kot so Latinska Amerika, Afrika in vzhodnoevropske socialistične dežele, pravi Davignon.

Pogajanja med Brusliem in Tokiom o celotnem sklopu trgovinskih odnosov se bodo nadaljevala konec meseca, ko bo na japonsko odpoval glavni trgovinski pogajalec sir Roy Denman. Izid teh stikov pa bo — pravilo v komisiji — odločilnega pomena za kovanje nove trgovinske strategije, ki je na dnevnem redu februarjskega srečanja ministrskega sveta.

BOŽO MASANOVIĆ